

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	274 «Автомобільний транспорт»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	3
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.пед.н., доц. Кузьменко Оксана Григорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри педагогіки

посада

olek18@snu.edu

електронна адреса

+38(095)3097295

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

к.пед.н., доц. Кузьменко Оксана Григорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри педагогіки

посада

olek18@snu.edu

електронна адреса

+38(095)3097295

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Наведені в даному курсі матеріали спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретико-методологічні основи педагогіки вищої школи, особливості професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти в контексті ідей гуманітаризації, гуманізації, демократизації на засадах компетентнісного, антропологічного, культурологічного, аксіологічного, синергетичного, особистісно-діяльнісного підходів, а також на набуття універсальних навичок (soft skills): здатність до саморозвитку; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до цілісного, позитивного мислення; вміння працювати в команді; здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців через комунікацію та аналіз результатів наукових досліджень; здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, що дозволить інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах.

Результати навчання:

Знати: сучасні тенденції розвитку педагогічної теорії та практики, основні педагогічні категорії; методологічне підґрунтя педагогіки вищої школи, закономірності, принципи, методи та форми організації навчально-виховного процесу у вищій школі; специфіку діяльності викладача ЗВО; психологічні особливості студентського віку.

Вміти: визначати сучасні стратегії розвитку освіти; використовувати систематизовані теоретичні і практичні знання в освітній галузі для розв'язання проблем професійної діяльності; здійснювати аналіз форм і методів навчання та виховання у ЗВО з позиції реалізації в них педагогічних принципів; моделювати систему роботи щодо формування духовних та професійних цінностей у здобувачів вищої освіти; аналізувати освітні феномени у контексті збільшення свободи, аксіологізації та особистісно-діяльнісної спрямованості освіти.

Передумови до початку вивчення:

Для вивчення дисципліни здобувачеві вищої освіти достатньо мати базову загально-наукову підготовку з гуманітарних дисциплін: філософії, культурології, психології.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК01. Здатність працювати в групі над великими проектами в галузі автомобільного транспорту.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Роль вищої освіти в сучасну епоху.	денна 2/0/2 заочна 0,2/0/0,2	Основні характерні риси нової соціокультурної реальності. Актуальність філософії освіти. Сучасні стратегії освіти. Основні методологічні концепції гуманітарного знання. Історія виникнення та розвитку вищої освіти. Основи менеджменту освітньої діяльності.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести
2.	Загальні основи педагогіки вищої школи.	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання ПВШ. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести
3.	Методологічне підґрунтя педагогіки вищої школи.	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Поняття про методологію вищої освіти. Рівні методології. Філософські засади педагогіки. Методологічні підходи в педагогіці вищої школи: системний, синергетичний, герменевтичний, аксіологічний, особистісно-діяльнісний, культурологічний, компетентнісний.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести
4.	Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу.	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Специфіка діяльності викладача закладу вищої освіти на сучасному етапі. Типологія викладачів. Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти. Педагогічна фасилітація як інструмент ефективної взаємодії суб'єктів навчального процесу.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести
5.	Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Студентство як соціальна група. Типологія студентів. Особливості «цифрового покоління». Студентське самоврядування у закладі вищої освіти. «Я-концепція» творчого саморозвитку особистості студента.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести
6.	Основи дидактики вищої школи.	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Поняття про дидактику вищої школи. Закономірності та принципи процесу навчання у закладі вищої освіти. Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі. Інноваційні технології навчання.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести
7.	Виховання у закладі вищої освіти.	денна 2/0/2 заочна 0,3/0/0,3	Сутність виховання у закладі вищої освіти. Закономірності та принципи виховання. Виховання позитивної особистості: онтологічний аспект. Позитивне мислення – визначальний чинник виховання позитивної особистості. Основні напрями виховної роботи. Роль куратора у вихованні студентської молоді.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Тести

Рекомендована література

1. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник. Київ, 2010. 164с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.

3. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко. Д., 2014. 416 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. К.: Знання, 2005. 486 с.
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
6. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В.П. Головенкін; 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
7. Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології. Вища освіта України. Головний редактор: Віктор Андрущенко. 1 том. Київ-Кіровоград. 2014.
8. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.): Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
9. Філософія освіти: навчальний посібник / К.: Вид-во НПУ імені Н.П. Драгоманова, 2009. 328 с.
10. Positive Personality Education: An Ontological Aspect /I. Safonova, T. Antonenko, H. Shevchenko, //Journal of History Culture and Art Research, 9(1), 133–144, 2020. (Web of Science)
11. Сафонова І.А. Гуманитарность как доминирующий принцип педагогического образования. Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць Северодонецьк: вид-во СХУ ім. В.Даля, 2017. Вип. 4 (79). С. 244-257.
12. Сафонова І.О. Про деякі аспекти виховання в сучасній педагогіці. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць*. Северодонецьк: вид-во СХУ ім. В. Даля, 2018. Вип. 5 (86). С. 156-172.
13. Сафонова І.О. Виховання особистості у контексті позитивної педагогіки. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць*. Северодонецьк: вид-во СХУ ім. В.Даля, 2019. Вип. 3 (90). С. 173–187.
14. Oleksiyenko O. Impact of Convergence of Smart-Technology as Compared to Traditional Methodological Tools on Fostering Cognitive Aspects of Leadership Competencies in the Process of Vocational Training of Students / Oksana H. Oleksiyenko, Oksana M. Martsyniak-Dorosh, Sergii V. Mishyn, Oleksander M. Buryanovaty, Borys A. Yakymchuk // Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment, 2019. – 7(1). – P. 1-8. (Scopus).
15. Oleksiyenko O. The role of Smart-education in student youth spiritual cultural formation / O. Oleksiyenko // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць / За матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Формування духовної безпеки особистості в умовах сьогодення: виклики і проблеми»; Ч.1 / Гол. редактор Г.П. Шевченко. – Северодонецьк: вид-во СХУ ім. В. Даля, 2019. – Вип. 1(88) – С. 124-131.
16. Олексієнко О.Г. Вплив ціннісних орієнтацій на формування особистості сучасної молоді / О.Г. Олексієнко // Вісник ЧНПУ ім. Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. – Чернігів : вид-во „Десна Поліграф”, 2016. – Вип. 140. – С. 316-319.
17. Олексієнко О.Г. «Ідеальна» лекція у вищій школі / О.Г. Олексієнко, В.Л. Калашник // Вісник ЧНПУ ім. Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення педагога», 26-27 квітня 2018р.– Том 1.– Чернігів : вид-во „Десна Поліграф”, 2018. – Вип. 151. – С. 82-85.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» (для студентів денної форми навчання загальноуніверситетської магістратури). Северодонецьк: вид-во СХУ ім. В. Даля, 2019. – 37с. Свідоцтво № 8051

2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» (для студентів заочної форми навчання загальноуніверситетської магістратури) Северодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 29 с. Свідоцтво № 8052
3. Методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для студентів-магістрантів усіх спеціальностей усіх форм навчання) / Укл.: О.Г. Олексієнко. – Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. – 33 с.
4. Методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для студентів-магістрантів усіх спеціальностей усіх форм навчання) / Укл.: О.Г. Олексієнко. – Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. – 130 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Іспит	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.